

Informatiebrief aan de Raad

037

Zaaknummer: Z/22/063069/
Documentnummer: 289244
Datum: 15 maart 2022/verzonden 22 maart 2022
Onderwerp: Tussenevaluatie kostenbesparende maatregelen Wmo
Bijlage(n): 1

Geachte Raad,

Naar aanleiding van toezegging 363 in de commissie van 29 september 2021 stuurt het college u de tussenevaluatie toe van de nota Kostenbesparende maatregelen Wmo¹. De aanleiding voor deze nota was de grote toename van het aantal aanvragen huishoudelijke ondersteuning in de Wmo en de wens om kosten te besparen.

Veel gemeenten met dezelfde problematiek hebben gelobbyd bij het Rijk voor aanpassing van de regelgeving met betrekking tot het lage abonnementstarief en hoopten dat het regeerakkoord al concrete maatregelen zou bevatten die de toename van de Wmo aanvragen zou kunnen inperken. Echter in het regeerakkoord staat slechts *"dat het Kabinet werkt aan een eerlijkere eigen bijdrage voor de huishoudelijke hulp met landelijke normen en met oog voor de lage en middeninkomens"*. Bij dit beleidsvoornemen staat geen ingangstermijn, zoals bij de maatregelen voor het Jeugd domein. Derhalve verwacht het college niet dat er op korte termijn verandering komt in de Wmo-regelgeving.

Stand van zaken kosten Wmo

Afgelopen jaar is de raad geïnformeerd over de stijgende kosten in het sociaal domein en de Wmo. Het college heeft daarbij een dashboard geïntroduceerd met gegevens voor het monitoren van de kosten in het sociaal domein. In het Wmo-dashboard wordt op een overzichtelijke wijze ingezoomd op de kosten en het aantal Wmo-voorzieningen. Hiermee wordt duiding gegeven aan de kostenstijgingen bij de verschillende Wmo-producten. De financiële effecten zullen inzichtelijk worden gemaakt via het Wmo-dashboard dat wordt aangeboden bij de Jaarrekening en vervolgens weer bij de Begroting. De kostenstijging in de Wmo heeft meerdere oorzaken zoals de toenemende vergrijzing, de uitstroom uit de GGZ-instellingen en het reeds genoemde lage abonnementstarief.

Veel inspanningen van de uitvoeringsorganisatie voorkomen een groot beroep op de zorg. Het college wil deze inspanningen ook in beeld brengen. Het ICT-systeem wordt daarvoor aangepast, zodat geregistreerd kan worden welke oplossing wordt gevonden bij een melding of vraag. De oplossing van een Wmo-vraag kan een maatwerkvoorziening zijn, maar ook andere oplossingen zijn mogelijk. In de praktijk blijkt dat al in ca. 10% van de meldingen wordt afgehandeld zonder dat een Wmo-maatwerkvoorziening noodzakelijk blijkt.

Op dit moment zijn er nog geen concrete aanwijzingen die een kostenbesparing opleveren omdat we de maatregelen eerst volledig moeten worden geïmplementeerd. In het overzicht geven we aan wat de stand van zaken is van alle maatregelen.

---

¹ De nota Kostenbesparende maatregelen is door de raad vastgesteld op 15 oktober 2021.

Leeswijzer

In deze brief informeren wij u verder over de volgende onderwerpen uit de nota Kostenbesparende maatregelen Wmo:

1. Normaliseren van het ouder worden en zelfredzaamheid
2. Regievoeren en samenwerking maatschappelijke partners versterken
3. Versterking Poortwachtersfunctie
4. Verordening en Beter Thuis Wonen
5. Nieuwe algemene voorzieningen

1. Normalisatie van het ouder worden en zelfredzaamheid

Het college wil uitdragen dat de inwoners zoveel als mogelijk de regie blijven houden over hun leven bij het ouder worden. De vitale inwoners hoeven geen beroep te doen op de Wmo maatwerkvoorzieningen en kunnen gewoon mee blijven doen. De Wmo is namelijk bedoeld voor iedereen die de zorg niet kan betalen en organiseren, en niet voor zelfredzame mensen die de zorg wel zelf kunnen organiseren.

De gemeente start met het bevorderen van de bewustwording over de zelfredzaamheidsmogelijkheden van ouderen. De gemeente biedt voorlichting over zelfredzaamheid aan in combinatie met het verzoek tot zelfredzaamheid: voor wie is de Wmo bedoeld (en voor wie dus niet) en hoe kan je zelf voorkomen dat je aanspraak moet doen op de Wmo.

Ook mensen zonder beperkingen én andere spelers in de gemeente worden aangesproken: want ook zij kunnen hun steentje bijdragen door een tolerante, meedenkende en ondersteunende houding aan te nemen richting mensen met een zichtbare of minder zichtbare beperking.

Met de campagne roept de gemeente mensen die mogelijk in de toekomst een Wmo-aanvraag willen doen, hun omgeving én maatschappelijke partners op om hun verantwoordelijkheid te nemen. Op deze manier blijft de Wmo beschikbaar voor mensen die de ondersteuning bij hun beperkingen niet zelf kunnen organiseren of betalen; en houden we de zorgkosten ook in de toekomst beheersbaar. Iedereen kan daaraan bijdragen. Het college is al gestart met diverse communicatiemiddelen in te zetten om de inwoners van Wassenaar te informeren over de beschikbare zorg, algemene voorzieningen en welzijnsactiviteiten en vrijwilligerswerk. Hiervoor is afgelopen jaar gestart met de lancering van de digitale kaart <http://thuisinwassenaar.nl>.

De website wordt tijdelijk ondersteund door een tweewekelijkse dubbele pagina in De Wassenaarse Krant. We willen de thema's van thuisinwassenaar.nl laten terugkomen en aanhaken bij de landelijke issuekalender met dagen en weken van aandacht. We benutten het geld dat is gereserveerd voor "de ondersteuning van communicatie in het Welzijn- en zorgveld als gevolg van de Corona-pandemie". Dit voorjaar wordt de kick off van de kostenbesparende maatregelen Wmo gelanceerd in de media.

2. Regievoeren en samenwerking maatschappelijke partners versterken

Afgelopen jaar in april 2021 heeft de gemeenteraad het besluit genomen dat er één duidelijk toegangsorganisatie voor de Jeugd moet komen. Bovendien bestendigt de raad het voornemen om dit in de toekomst uit te breiden naar een sociaal kernteam voor inwoners van alle leeftijden. Dit besluit voor een sociaal kernteam is ondersteunend aan de kostenbesparende maatregelen in de Wmo. Hieruit vloeit een sterkere regie op de toegang en een stevigere samenwerking tussen welzijn- en zorgaanbieders. Het doel is ook dat inwoners sneller en beter hun weg vinden naar zorg en ondersteuning en dat hiermee men eerder krijgt wat nodig is vanuit het preventieve veld en daarmee door en instroom in geïndiceerde zorg voorkomen wordt. De visie op de integrale dienstverlening heeft doorwerking op hoe de subsidieverdeling in de toekomst zou moeten plaats vinden.

3. Versterking Poortwachtersfunctie

De Wmo is bedoeld voor kwetsbare mensen, die de hulp niet zelf kunnen organiseren. Het doel van de kostenbesparende maatregelen is de poortwachtersfunctie van de consulenten te versterken. Het onderzoek van de consulent wordt daardoor intensiever omdat de zelfredzaamheid van de inwoners grondiger wordt onderzocht. In de nota Kostenbesparende maatregelen Wmo is budget gereserveerd voor een tijdelijke en structurele versterking van de uitvoeringsorganisatie.

De extra tijdelijke consulent wordt o.a. ingezet om voorlichting te geven aan mensen over zelfredzaamheid en het zelf organiseren van de ondersteuning. De extra consulent wordt ingezet bij o.a. de herindicaties van voorzieningen waarbij de voorziening op termijn niet meer passend kan zijn.

Daarnaast wordt incidenteel geïnvesteerd in het implementeren van een leefgebiedenlijst voor het onderzoek naar zelfredzaamheid. Met de inzichten uit deze vragenlijst is wordt de zelfredzaamheid duidelijk en kan beter worden bepaald welke zorg nodig is welke taken nog zelf kunnen worden uitgevoerd. Tot slot wordt er structureel ingezet op training en intervisie van de consulenten.

4. Verordening en Beter Thuis Wonen

Dit jaar worden de verordening en de beleidsregels herzien. We verduidelijken de wet- en regelgeving voor de consulenten en de inwoners. Tevens wordt er meer nadruk gelegd op de zelfredzaamheid van de inwoners en het gebruik van algemene voorzieningen als passende voorziening. Algemene voorzieningen zijn o.a. de buurtcentra die activiteiten voor kwetsbare ouderen aanbieden, de Bijbus en het Automaatje. Specifieke aandacht krijgen de regels voor respijtzorg en de mantelzorgondersteuning. Met een helder kader wordt aangegeven wat passende zorg is in Wassenaar.

In de voorgaande jaren is er een forse collectieve investering geweest in het toegankelijk maken van appartementencomplexen. Deze investering was eenmalig. We verhelderen in de verordening de verantwoordelijkheden van eigenaren van appartementencomplexen

De aanpassing van de verordening wordt in 2 fasen uitgevoerd. In de tweede fase worden de ontwikkelingen in het kader van de decentralisatie Beschermd Wonen meegenomen. Daarnaast worden de beleidsregels geactualiseerd met nieuwe jurisprudentie en werkwijzen.

5. Nieuwe algemene voorzieningen

Een algemene voorziening is een voorziening die zonder indicatie toegankelijk is. Indien een algemene voorziening passend is voor de zorgvraag hoeft er geen geïndiceerde maatwerkvoorzieningen te worden in gezet. Een algemene voorziening kan verschillende vormen hebben zoals groepswork, een maatje, lichte ondersteuning bieden of een signalerende functie hebben. De voorziening kunnen door professionals worden uitgevoerd of door of samen met vrijwilligers. Voorbeelden van algemene voorzieningen zijn, het Automaatje, de Bijbus en de welzijnsactiviteiten van o.a. de welzijnspartner SMOW.

a. Welzijnscoach

Het college onderzoekt of de interventie Powerful Ageing voldoende maatschappelijke en financiële opbrengsten oplevert. De interventie bestaat uit een aanpak waarbij ouderen getraind worden door fysiotherapeuten bij het uitoefenen van algemene taken in het dagelijks leven. De interventie wordt aangeboden aan mensen die een melding voor huishoudelijke ondersteuning doen en nog voldoende fysieke mogelijkheden hebben. De gemeente overweegt deze interventie sterker te verankeren en te verbinden met de welzijnsvisites voor senioren en de activiteiten van het sportakkoord. Hierdoor wordt er ook een preventief effect gerealiseerd bij een jongere doelgroep ouderen. Op deze manier krijgt Wassenaar een preventieve en een curatieve aanpak voor mensen met beginnende en reeds bestaande mobiliteitsbeperkingen.

b. Scootmobielpool

Wassenaar is aangehaakt in de regio bij een technisch onderzoek naar oplossingen voor een scootmobiel. Het betreft mede innovatieve oplossingen voor collectieve stallingen. Binnenkort wordt een overleg gestart met diverse stakeholders in de regio over de technische mogelijkheden

en de implementatiemogelijkheden in de buurt van Wassenaarse appartementencomplexen, waar veel ouderen wonen. Tenslotte worden ook de woningcorporaties betrokken bij de voorbereidingen.

c. Buurtcentra

Afgelopen jaar heeft de Stichting Beheer Servicecentra Wassenaar (SBSW) aangegeven dat de inkomsten van de buurtcentra Peppel, de Plataan en de Oosthof sterk zijn teruggelopen door o.a. coronamaatregelen. Tevens is er behoefte ontstaan aan een structureel activiteitenaanbod voor ouderen. In de nota Kostenbesparende maatregelen Wmo is een structureel bedrag gereserveerd voor deze buurtcentra. Het budget wordt o.a. ingezet voor de ondersteuning bij het beheer van de buurtcentra en het opzetten van activiteiten die specifiek gericht zijn op ouderen. De gemeente is in gesprek met deze partners en de SMOW en SWZ om een gezamenlijk voorstel te ontwikkelen voor regie, beheer en uitvoering van een professioneel ondersteund activiteitenaanbod. In het kader van het voorkomen van zorgbehoeften in de toekomst zullen de activiteiten gericht zijn op vitaliteit en het ervaren van een betere gezondheid van kwetsbare en oudere inwoners in Wassenaar.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. H.I.P. Oppatja,
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Bijlage 1 Acties evaluatie Kostenbesparende maatregelen Wmo Wassenaar